

Notulen

Aan

Beheeradviesgroep

Datum

25 april 2025

Datum en tijd bespreking

25 april 2025, 11.00 - 16.00 uur

Contactpersoon

Secretariaat BAG
bag.secretariaat@waternet.nl

Plaats bespreking

Bezoekerscentrum Oranjekom

Onderwerp bespreking

Bijeenkomst Beheeradviesgroep

Aanwezig

1 (voorzitter), 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14 en 15

Aanwezig namens Waternet

16, 17, 18, 20, 21, 22, 23 en 25

Aanwezig namens PWN

26 en 27

Notulist

28 (Emma Handson B.V.)

Afwezig met bericht

4 (BAG) en 19 en 24 (Waternet)

Afwezig zonder bericht

8 (BAG)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 11.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Deze vergadering is aangepast aan het afscheid van 16, die in verband met zijn naderende pensioen voor het laatst aansluit bij de BAG. Er worden vandaag twee presentaties gegeven, waarop een panel, bestaande uit 27, 2, 7 en 16, reflecteert. Na de reflectie volgt een open discussie.

2. Natuurlijk kapitaal

De voorzitter neemt de bijgesloten presentatie door. Tijdens de presentatie komt het volgende aan de orde:

- Slide 5 en 6: de algemene conclusie naar aanleiding van de door AI gegenereerde afbeeldingen van de toekomstige Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) is dat mensen moeten blijven nadenken en dat AI ondersteunend moet zijn.
- Slide 7: de term natuurlijk kapitaal roept bij de aanwezigen verschillende associaties op. In de presentatie is het uitgangspunt dat de natuurlijke hulpbronnen het kapitaal zijn, waarin de maatschappij en de economie moeten investeren voor een positieve impact.
- Slide 12, 13 en 14: de waarde van alle ecosysteemdiensten is tussen vijf en tien keer zo groot als alle binnenlands bruto producten bij elkaar. Hieruit volgt de conclusie dat de natuur beter is in economie dan de mens. Technologisch bestuiven is duurder dan biologisch bestuiven.
- Beleidsmakers begrijpen dat natuurbescherming, oogsten met beleid en investeren in de toekomst een noodzakelijke langetermijnoplossing is. Politici willen dit niet begrijpen; zij richten zich meer op de korte termijn en het verwerven van stemmen.
- Slide 18: voor een veerkrachtige natuur is een groot gebied nodig, omdat soorten een groot gebied makkelijk kunnen vinden. Hierdoor vormen zich grote populaties, wat de uitsterfkans vermindert. In een groot netwerk raken soorten elkaar kwijt, waardoor zij gemakkelijker uitsterven. Een netwerk is echter belangrijk voor soorten die niet zo ver vliegen, zoals bestuivers. De conclusie is dat zowel grote gebieden als netwerken nodig zijn voor een veerkrachtige natuur. Hierbij dienen grote gebieden als bron en via verbinding van deze gebieden ontstaat een netwerk.
- Slide 19: de basisvoorwaarde voor natuur zijn de behoeftes van het natuursysteem. Omdat soorten niet maakbaar zijn, is het belangrijk te sturen op condities; deze zijn wel maakbaar en hieraan kan worden gewerkt.

waternet

waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

Korte Ouderkerkerdijk 7
Amsterdam

Postbus 94370
1090 GJ Amsterdam

T 0900 93 94
KvK 41216593

waternet.nl

Notulen

Door klimaatverandering is de kans groot dat in Nederland het aantal soorten toeneemt op zowel korte als lange termijn. De nieuwe soorten zijn generalisten; zij kunnen overal leven. De verdwijnende soorten zijn de specialisten, omdat zij een netwerk nodig hebben.

3. Q&A / discussie via panel

Naar aanleiding van de presentatie bespreekt de BAG het volgende:

- De natuur is de randvoorwaarde van ons bestaan en de mens moet daarvan onderdeel zijn. De term kapitaal is hierbij voor sommige aanwezigen minder aansprekend dan de term natuurlijk erfgoed. Bij erfgoed kan de mens als pachter van de natuur worden gezien.
- De BAG is het erover eens dat iedereen weet dat we anders moeten omgaan met de natuur, maar dat er te weinig gebeurt. Het zou goed zijn als een groep mensen bepaalt hoe de wereld er over 25 jaar uit moet zien en een andere groep nadenkt over hoe dat doel bereikt kan worden. Nu is dit dezelfde groep mensen.
- Een van de weinige voordelen van de klimaatverandering is dat de financiële sector nu de gevolgen van zijn investeringen in huizenbouw, landbouw en mijnbouw over 30 jaar niet kan inschatten. Hierdoor komt de financiële sector vanuit zijn belang in actie. De financiële sector loopt hierbij voor op de politiek, alhoewel in de politiek een toenemende onderstroom merkbaar is.
- Een transitie kan plaatsvinden door initiatieven van wijdverspreide individuen en groepjes. Hoewel dit in het geheel klein lijkt, is het belang groot van bijdragen van individuen die zich richten op hun eigen invloedssfeer en de bovenstroom negeren. Communicatie is essentieel om deze onderstroom te laten toenemen.
- De beoogde verhoging van de waterwinning van 70 naar 75 miljoen m³ in de AWD levert naast de verhoging van de waterwinning meer natuur op om te beheren. De conceptvergunning is op 24 april 2025 gepubliceerd. De vergunning voorbereider, de omgevingsdienst, heeft Waternet gecompimenteerd met de wijze waarop de rente van het natuurlijk kapitaal wordt benut zonder het kapitaal kwijt te raken. Om zo veel mogelijk water te winnen, wordt veel technologie toegevoegd. Het zou perfect zijn als alleen de rente wordt gebruikt voor de waterwinning en de rest wordt geïnvesteerd in het kapitaal, de natuur, zoals in natuurherstelprojecten die niet ten koste gaan van de functie van de duinen. De technologie is nodig vanwege de vervuiling van het oppervlaktewater vanuit het gehele systeem, zoals door PFAS en medicijnen. Er is een actieprogramma geformuleerd voor schonere bronnen door middel van aanpak van de vervuilers.
- Negatief nieuws wordt beter onthouden dan positief nieuws en draagt niet bij aan verandering. Mensen geloven in maakbaarheid, maar maken egoïstische keuzes binnen hun invloedssfeer. Daarom vormen educatie en het vertellen van een positief, verbindend verhaal een goede basis voor bewustwording en verandering. De mening van de gemiddelde burger is belangrijk bij het bereiken van doelen, omdat hij de politiek van onderaf beïnvloedt en zijn consumptiepatroon aanpast. Het is krachtig een verhaal te vertellen vanuit gevoel en overtuiging.
- Mensenrechten bieden kansen voor het in gang zetten van transities, los van de politiek. De gemiddelde burger maakt te weinig gebruik van het recht rechtszaken aan te spannen tegen de politiek en de overheid.
- Met de partijen die baat hebben bij de cyclus 'Samen naar een menselijke toekomst' moet samenwerking worden gezocht.
- Binnen de politieke partijen worden keuzes voor natuur vaak gekoppeld aan verschillende andere dossiers. Natuur hoeft geen thema van één partij te zijn om daadwerkelijk op dat gebied iets te bereiken. Natuur is een niet-politiek thema, maar de politiek is meestal wel nodig om iets te bereiken.

4. Natuurbeheer in relatie tot drinkwater

27 neemt de bijgevoegde presentatie door. Tijdens de presentatie wordt het volgende besproken:

- Slide 22: de Belgische kust is bebouwd; langs de gehele kust zijn geen drinkwaterbedrijven gevestigd.
- Slide 26: op de kaart lijken in Europa veel duinkusten te zijn. De relatieve omvang van duinen is echter klein.
- Slide 28: de zoetwaterbel is er van nature en is beschermd gebied. Voor drinkwaterbedrijven Dunea, Waternet en PWN is het behoud van het duingebied een voorwaarde geweest voor de waterwinning. Dit voorkomt dat in duingebieden bouwprojecten worden ontwikkeld. De drinkwaterfunctie van de duinen is voor de toekomst cruciaal om de natuur in de duinen in stand te houden. De grootste uitdaging wordt de verdroging; zuinigheid met het schone zoete water is van groot belang.
- Slide 32: economic water stress betekent dat geen goed ingericht watersysteem aanwezig is. Deze categorie is erger dan de categorie severe water stress.
- Slide 33: op de kaart is zichtbaar dat in de blauwe gebieden langs de kust natuur te vinden is, eventueel in combinatie met waterwinning. De verzilte gebieden zijn landbouwgebieden. Verzilting kan in combinatie met zoet water meerwaarde leveren aan de natuur.

Notulen

- Slide 34: uit het kaartje blijkt de beschermende werking van de drinkwatergebieden voor de natuur en de duinen en de beschermende werking van de Natura 2000-gebieden. De drinkwaterbedrijven in het oosten van Nederland hebben moeite met het in stand houden van de kwaliteit van het grondwater vanwege onder andere landbouw en bebouwing. Voor de drinkwaterbedrijven is de bescherming van Natura 2000 een cruciaal middel voor het in stand houden van het gebied. De afnemende waterkwaliteit is een extra reden voor het beschermen van de gebieden rondom de natuurgebieden. Naar aanleiding van slide 34 kwamen nog de volgende punten aan de orde:
 - De consument heeft meer gevoel bij natuurbeheer dan bij drinkwater. Klanten van drinkwaterbedrijven, die weten dat zij zich ook met natuur bezighouden, denken positiever over deze bedrijven dan klanten die dit niet weten. Recent zijn aannemers in de kerven bedreigd door mensen die met desinformatie zijn geïnformeerd. De veroorzaker is een veroordeelde geradicaliseerde complotdenker met 60.000 volgers op sociale media. Deze persoon draagt uit dat drinkwaterbedrijven en waterschappen het doel hebben Nederland onder water te zetten. Volgers van deze persoon bedreigen aannemers en personeel van PWN. Met betrekking tot de vraag hoe het beste met dit gedrag kan worden omgegaan, worden de volgende suggesties gedaan:
 - Met de betreffende persoon / de groep volgers tijdens een gesprek uitleg geven. Hierbij is de ervaring dat (een deel van) de groep volgers vaak bereid is te luisteren en de mening te herzien.
 - Vooraf en actief informatie verspreiden en uitleggen waarom bepaalde zaken worden gedaan. Hierdoor komen informatiestromen van meerdere kanten en via verschillende kanalen. Het is hoe dan ook onmogelijk alle mensen te bereiken.
- De conclusie is dat waardevrije natuureducatie en -communicatie door de gezamenlijke drinkwaterbedrijven en waterschappen belangrijk is. Het is wenselijk vanaf het basisonderwijs te starten met natuureducatie.
- PWN denkt na over kansen buiten het duingebied, waar Waternet dit niet doet. Dit komt voort uit het verschil tussen PWN, Dunea en Waternet dat Waternet vanuit de gemeente Amsterdam wordt bestuurd, Dunea vanuit aandeelhouders in het buitengebied rondom de duinen en PWN vanuit de provincie. Inmiddels heeft Waternet meerdere omgevingsmanagers in dienst, die werken aan het professioneel omgaan met diverse vraagstukken.
 - Slide 37: de aanleg van natuurbrug De Duinpoort is in samenwerking met Waternet en de provincies tot stand gekomen via een subsidie vanuit Brussel met aanjaagkapitaal vanuit Waternet en PWN. De conclusie hiervan is dat door een goed verhaal en samenwerking tussen natuurpartijen, zaken voor elkaar komen.

5. Q&A / discussie via panel

Vanwege de tijd heeft geen separate discussie over de presentatie plaatsgevonden.

6. Veldbezoek

In het kader van het afscheid van 16 had hij de eer om de eerste vijf koeien van eigenaar Ruigrok op het Eiland van Rolvers vanuit de veewagen in het duingebied los te laten. Een bijzonder moment, want hiermee komen de grote grazers sinds lange tijd weer terug in de AWD.

Vervolgens reed de groep naar de plek die 16 standaard laat zien aan nieuwe collega's en bestuurders van Waternet, de Appelenberg. Hier mocht 16 het bord met de nieuwe naam van deze duintop onthullen: Col du Cousin.

Actielijst

Aan
Beheeradviesgroep

Datum en tijd bespreking
25 april 2025, 11.00 – 16.00 uur

Plaats bespreking
Bezoekerscentrum Oranjekom

Datum
25 april 2025

Contactpersoon
Secretariaat BAG
bag.secretariaat@waternet.nl

Onderwerp bespreking
Bijeenkomst Beheeradviesgroep

Nummer	Actie	Actiehouder	Deadline	Status
2024.1	Voor iedere BAG-vergadering agenderen: het jaarplan en een update van de bezoekerstellingen.	BAG-secretariaat	Geen	Doorlopend
2024.7	Het beleid en de regels voor het meenemen van paddenstoelen voorleggen aan het handhavingsoverleg van de boswachters en het antwoord terugkoppelen naar de BAG.	BAG-secretariaat	21-02-2025	In behandeling
2024.9	Informatie over vleermuisvriendelijke spectrumlampen delen met de BAG.	7	21-02-2025	In behandeling